จดหมายข่าว
ผลิใบ
ก้าวใหม่การวิจัยและพัฒนาการเกษตร

- โต้ลมหนาว...ชมกล้วยไม้ที่เชียงราย หน้า 2
- รับรองเมล็ดพันธุ์ปลอดโรค หน้า 5
- สาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงิน เพิ่มผลผลิตข้าวจริงหรือ หน้า 7
- มหกรรมเกษตร 2000 หน้า 9
- ความสำคัญของ พ.ร.บ.ควบคุมยาง พ.ศ.2542 ต่อการพัฒนายางของประเทศ หน้า 11

ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 ประจำเดือน กุมภาพันธ์ 2543 ISSN 1513-0010

โต้ลมหนาว...
ชมกล้วยไม้ที่เชียงราย

บันทึก

โต้ลมหนาว...ชมกล้วยไม้ที่เชียงราย

พรรณนีย์ วิชชาชู : รายงาน

1. ฟาแลนนอปซิส รางวัลยอดเยี่ยม
2. ซิมบิเดียม รางวัลยอดเยี่ยม
3. แคทลียาลูกผสมดอกเล็ก รางวัลยอดเยี่ยม
4. แคทลียา พาเมล่า รางวัลยอดเยี่ยม
5. รองเท้านารี Malipoense
6. หวายลูกผสม บูรณะเจด
7. ส่วนหนึ่งของกล้วยไม้ประกวด ประเภทกล้วยไม้หมู่ 5 ต้น
8. ฟาแลนนอปซิส ผสมม้าวิ่ง

ระหว่างวันที่ 23-29 มกราคม 2543 ที่ผ่านมา สมาคมพฤกษชาติแห่งประเทศไทย ร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และจังหวัดเชียงราย ได้จัด “งานวันกล้วยไม้แห่งชาติ ครั้งที่ 4” ขึ้น ณ สวนสาธารณะฉลองสิริราชสมบัติครบรอบ 50 ปี เชิงสะพานแม่ฟ้าหลวง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

วัตถุประสงค์ของงานวันกล้วยไม้แห่งชาติ คือ

- ต้องการเผยแพร่ชื่อเสียงกล้วยไม้ของไทย ให้เป็นที่รู้จักทั้งในและต่างประเทศ
- เพื่อปลุกจิตสำนึกประชาชนทั่วไปให้รักธรรมชาติของกล้วยไม้พันธุ์แท้ที่เป็นมรดกล้ำค่า และพัฒนาพันธุ์ลูกผสมเพื่อให้เป็นกล้วยไม้เศรษฐกิจ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนทั่วไปได้มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการเพาะเลี้ยงกล้วยไม้

ที่สามารถนำมาประกอบอาชีพได้

- เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัดที่เป็นเจ้าภาพจัดงาน

ความเป็นมา

คุณทองหล่อ รักษ์ไพบูลย์สมบัติ อดีตนายกสมาคมพฤกษชาติแห่งประเทศไทยหลายสมัย ได้กล่าวถึงความเป็นมาของ **"งานวันกล้วยไม้แห่งชาติ"** ไว้ว่า

"เมื่อต้นเดือน มกราคม 2530 วงการกล้วยไม้ของไทย ได้รับความบอบช้ำมาก เพราะทางราชการโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จะออกกฎระเบียบในการ**ห้ามส่งต้นกล้วยไม้ออกนอกประเทศ** ทำให้ตัวแทนผู้ปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ ผู้ประกอบธุรกิจส่งออกกล้วยไม้ และสมาคม ชุมรมที่เกี่ยวข้องต่างๆ ต่างออกมาคัดค้าน โดยแสดงเหตุผลประกอบการคัดค้านว่า รายได้จากการค้าต้นกล้วยไม้ออกนอกประเทศสูงถึงปีละ 800 ล้านบาท และมูลค่าจากการค้าดอกกล้วยไม้ประมาณปีละ 1,200 ล้านบาท จากเหตุผลดังกล่าวทำให้คณะรัฐมนตรี มีมติให้ยกเลิกคำสั่งห้ามส่งออกกล้วยไม้ดังกล่าว"

จากการที่ทางราชการไม่มีข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับกล้วยไม้ จนเกือบจะออกกฎระเบียบที่ทำลายอาชีพและเศรษฐกิจส่วนหนึ่งของประเทศไปแล้วนั้น ทำให้นักนิยมกล้วยไม้ทั่วประเทศต่างเห็นพ้องกันว่า น่าจะมีการจัดแสดงและประกวดกล้วยไม้ในระดับชาติขึ้น เพื่อเป็นการแสดงผลงานความสำเร็จของนักผสมพันธุ์กล้วยไม้เพื่อการค้า และเพื่อพัฒนาวงการกล้วยไม้ของไทย ตลอดจนเพื่อแสดงให้เห็นความสวยงามของกล้วยไม้ ที่สามารถสู้กับไม้ดอกชนิดอื่น ๆ ได้

ดังนั้น ***"งานวันกล้วยไม้แห่งชาติ ครั้งที่ 1"*** จึงจัดขึ้นที่บริเวณพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม เมื่อ 6-8 พฤศจิกายน 2530

ครั้งที่ 2 จัดที่บริเวณพุทธมณฑล อีกเช่นกัน ระหว่างวันที่ 16-20 พฤศจิกายน 2531 หลังจากนั้นได้ว่างเว้นมาเป็นเวลา 6 ปี จึงได้มีการจัดงาน ***"วันกล้วยไม้แห่งชาติครั้งที่ 3"*** ขึ้นที่ บริเวณอุทยานสวรรค์ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ระหว่างวันที่ 28 มกราคม-2 กุมภาพันธ์ 2538 และได้ว่างเว้นไปอีก 4 ปี จึงได้มาจัดขึ้นที่ จังหวัดเชียงราย เป็น ***"งานวันกล้วยไม้แห่งชาติ ครั้งที่ 4"*** ที่เลือกจังหวัดเชียงรายเป็นสถานที่จัดงานในครั้งที่ 4 นี้ คุณทองหล่อ ให้เหตุผลว่า "เชียงรายเป็นแหล่งท่องเที่ยวของภาคเหนือ มีสถานที่ท่องเที่ยวมากมาย เป็นจังหวัดชายแดนที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเพื่อบ้านทั้งลาวและพม่า อีกทั้งยังมีเส้นทางติดต่อกับประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้สะดวกอีกด้วย จึงเป็นโอกาสที่นักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ ที่จะได้มาชมกล้วยไม้ของไทย"

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ทอดพระเนตรนิทรรศการการขยายพันธุ์กล้วยไม้รองเท้านารีของกรมวิชาการเกษตร

(ภาพกลาง) รองเท้านารี Micsarithum
(ภาพขวา) กล้วยไม้รองเท้านารีที่ขยายพันธุ์โดยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ

ประกวดกล้วยไม้

ในวันที่ 24 มกราคม 2543 ได้มีการประกวดกล้วยไม้ ไม้ดอกไม้ประดับอื่นๆ โดยเฉพาะ โป๊ยเซียน

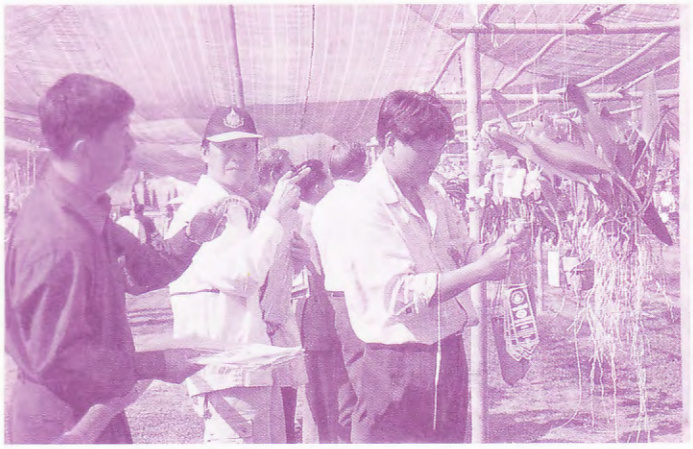

คณะกรรมการกำลังคัดสินกล้วยไม้ประเภทต่างๆ

ชวนชม ไม้มงคล ประกวดการจัดสวนหย่อม และประกวดสวนถาด

สำหรับกล้วยไม้ที่ประกวด ได้มีการจัดแยกประเภทเป็นหมวดหมู่ถึง 12 ประเภท ดังนี้

กล้วยไม้เดี่ยว ประกอบด้วย ประเภทแคทลียาพันธุ์แท้ และพันธุ์ลูกผสม แยกเป็นดอกใหญ่แยกสี ดอกกลางแยกสี ดอกเล็กแยกสี และแคทลียาดอกเดี่ยวทุกสี

ประเภทแวนด้า และคล้ายแวนด้า ใบแบนและใบร่อง แยกเป็นดอกใหญ่แยกสี ดอกกลางแยกสี ดอกเล็กแยกสี ดอกจิ๋วแยกสี และฟ้ามุ่ย

ประเภทหวาย แยกเป็นดอกใหญ่ฟอร์มกลมแยกสี ดอกกลีบกว้างแยกสี ดอกใหญ่กลีบแคบ กลีบปิด หวายดอกเล็ก และหวายแคระ

ประเภทฟาแลนนอปซิส และใกล้เคียง พันธุ์แท้ และพันธุ์ลูกผสม รวมทั้งเขากวาง ม้าบิน ม้าวิ่ง และแดงอุบล

ประเภทสกุล ออนซิเดี้ยม และใกล้เคียง พันธุ์แท้ และลูกผสม ทรงใบพัด ใบหอก ใบหูกวาง และใบอ่อน

ประเภทรองเท้านารี พันธุ์แท้ และลูกผสม

ประเภทอะรัคนิส รีแนนเซอร่า และลูกผสม

ประเภทกล้วยไม้พันธุ์แท้ทั่วไป

ประเภทช้าง ไอยเรศ และเขาแกะ

ประเภท ลูกผสมข้ามสกุลทั่วไป

ประเภทกล้วยไม้ที่เข้ากับสกุลอื่นๆ ไม่ได้

ประเภทกล้วยไม้ลูกผสมใหม่

นอกจากนี้ยังมีการประกวดกล้วยไม้หมู่ 5 ต้น โดยแบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ

- แวนด้าใบแบน ใบร่อง และแอสโคเซ็นด้า
- หวายฟอร์มกลม กลีบกว้าง กลีบแดง กลีบปิด และหวายแคระ
- แคทลียา ออนซิเดี้ยม และสกุลอื่นๆ
- อะริคนิส รีแนนเซอร่า และลูกผสม

ประมาณด้วยสายตาคร่าวๆ ว่า กล้วยไม้ที่ส่งเข้าประกวดประเภทต่างๆ รวมทั้งการจัดสวนหย่อม สวนถาด มีไม่ต่ำกว่า 10,000 ต้น แต่น่าเสียดายที่แต่ละกลุ่มที่คณะกรรมการจัดแยกประเภท และหมวดหมู่ เพื่อสะดวกในการตัดสินนั้น มีผู้ส่งเข้าประกวดไม่กี่ราย เมื่อให้รางวัลที่ 1,2,3 ชมเชย และยอดเยี่ยม แล้วแทบจะไม่มีรายใดที่ไม่ได้รางวัล ยิ่งไปกว่านั้น ผู้ส่งแต่ละรายมักจะส่งเกือบทุกประเภท ดังนั้นรางวัลที่แต่ละรายได้รับจึงวนเวียนอยู่ ไม่ยอดเยี่ยม ก็ที่ 1 หรือ 2 หรือ 3

อย่างไรก็ตาม กล้วยไม้ที่ได้รางวัล แต่ละรางวัล รวมทั้งรางวัลยอดเยี่ยม เมื่อได้ชมแล้วก็ต้องยอมรับว่าสมควรแก่รางวัลที่ได้รับจริงๆ อีกประการหนึ่งเงินรางวัลที่ได้รับ ก็มิได้เป็นเงินจำนวนสูงมากมายนัก เมื่อเปรียบเทียบกับการที่ต้องบำรุงเลี้ยงดู หรือ การคิดค้นผสมพันธุ์แล้วแทบจะเรียกได้ว่า เงินรางวัลไม่สามารถช่วยอะไรได้เลย จะมีก็แต่การสร้างชื่อเสียงให้กับผู้ผสมพันธุ์ หรือสร้างชื่อเสียงให้กับสวนกล้วยไม้ผู้ที่ส่งเข้าประกวดเท่านั้นเอง และต้องถือว่าการส่งเข้าประกวดนี้ เป็นสปิริตของบรรดาสมาคมฯ ชมรมฯ และผู้ที่รักกล้วยไม้จริงๆ โดยไม่สนใจว่าเงินรางวัลจะมากน้อยเพียงไร

กล้วยไม้ยอดเยี่ยม

กล้วยไม้ยอดเยี่ยมในที่นี้ เป็นกล้วยไม้ที่สวยงามและมีความพิเศษในสายตาของผู้เขียน ซึ่งมิได้เป็นกรรมการตัดสิน และมิได้มีความรู้เกี่ยวกับกล้วยไม้เท่าไรนัก ขอย้ำอีกครั้งว่า **สวยงามเป็นพิเศษในสายตาของผู้เขียนเท่านั้น**

ฟาแลนนอปซิส ดอกใหญ่ สีม่วงสดใส ช่อใหญ่มาก มีก้านใหญ่แข็งแรงออกจากต้นเพียงก้านเดียว พอถึงปลายก้านแตกออกเป็น 3 ก้าน แต่ละก้านมีดอก 8-10 ดอก ฟอร์มดอกสม่ำเสมอทุกก้าน ผู้เขียนจดชื่อและผู้ส่งเข้าประกวดมาแล้ว ไม่ทราบไปทำหายที่ไหน ต้องขออภัย กล้วยไม้ต้นนี้คณะกรรมการตัดสินได้ให้รางวัลยอดเยี่ยมเช่นกัน

ชิมบิเดียม อยู่ในกระถางใหญ่ ***จากสวนไพริน จังหวัดเชียงใหม่*** เป็นชิมบิเดียมที่มีความงาม และต้นสมบูรณ์มาก ดอกใหญ่ ก้านใหญ่ ฟอร์มดอกสม่ำเสมอ คณะกรรมการให้รางวัลยอดเยี่ยมด้วยเช่นกัน

แคทลียา ชื่อ ***พาเมลล่า จากกลุ่มเอื้องเวียงพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่*** ส่งเข้าประกวดประเภทไม้หมู่ 5 ต้น จัดวางมากในตะกร้าหวายใบใหญ่ ดอกสีม่วงอ่อนใส ถ้าวางเดี่ยวๆ แต่ละต้นคงไม่สะดุดตาเท่าไร แต่พอมาวางเป็นกลุ่ม 5 ต้น ขนาดต้นและขนาดดอกเท่าๆ กัน สีแต่ละดอกเท่ากัน ก็ทำเอาผู้ชมหยุดยืนชมความงามอยู่ได้นานทีเดียว

แคทลียาลูกผสมดอกเล็ก สีเหลือง มีปากเป็นสีม่วง และกลีบใหญ่คู่ มีสีม่วงแทรกตรงกลางกลีบ ต้องยกนิ้วให้ผู้สมพันธุ์ ต้องบอกว่า "ไม่รู้คิดได้ยังไง" ว่าจะเอาอะไรผสมกับอะไร จึงออกมาเป็นสีดอกเช่นที่เห็น แต่ละช่อมีดอกอย่างน้อย 4 ดอก ฟอร์มดอกและสีดอกสม่ำเสมอ ลืมจดชื่อผู้ส่งเข้าประกวดมาให้ท่านผู้อ่านได้รู้จัก

(อ่านต่อหน้า 15)

ข ย า ย ผ ล

รับรองเมล็ดพันธุ์ ป ล อ ด โ ร ค

ฝ่ายกักกันพืช
กองควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร กรมวิชาการเกษตร

ปัจจุบัน ประเทศต่างๆ ทั่วโลก มีความต้องการเมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพดี ปราศจากโรคและศัตรูพืช และให้ผลผลิตสูงในปริมาณที่เพิ่มขึ้นทุกๆ ปี ดังนั้น บริษัทผลิตและจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ที่สำคัญๆ ของโลกจึงมุ่งหาแหล่งผลิตเมล็ดพันธุ์ที่เหมาะสม เพื่อให้ได้เมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพดี ปราศจากโรคและศัตรูพืช ทำให้สามารถส่งเมล็ดไปจำหน่ายประเทศต่างๆ ทั่วโลกได้ตามความต้องการของประเทศผู้ซื้อ

ประเทศไทย เป็นอีกประเทศหนึ่งที่มีความอุดมสมบูรณ์และมีศักยภาพสูง เหมาะสมสำหรับเป็นแหล่งผลิตเมล็ดพันธุ์พืชได้หลายชนิด ทั้งเมล็ดพันธุ์พืชผัก พืชไร่ และไม้ดอกไม้ประดับ ทั้งนี้เพราะมีสภาพดินฟ้าอากาศเหมาะสม เกษตรกรมีฝีมือในการเพาะปลูก ค่าแรงต่ำเมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ และเมล็ดพันธุ์ที่ผลิตได้มีคุณภาพดี เป็นที่ต้องการของประเทศต่างๆ ทั่วโลก ด้วยเหตุนี้ บริษัทผลิตเมล็ดพันธุ์ในต่างประเทศจึงได้มาตั้งสาขาขึ้นในประเทศไทย และในขณะเดียวกันก็ได้มีการก่อตั้งบริษัทผลิตเมล็ดพันธุ์ขึ้นในประเทศไทยอีกหลายบริษัทเพื่อทำการผลิตเมล็ดพันธุ์ผักและพืชไร่ส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศ เมล็ดพันธุ์ที่ผลิตได้ในประเทศแม้จะมีคุณภาพดี กล่าวคือ ความงอกสูง ตรงต่อสายพันธุ์ ความบริสุทธิ์ของพันธุ์สูง แต่ผู้ซื้อหลายประเทศยังต้องการให้มีการรับรองการปลอดโรคและศัตรูพืช **โดยระบุข้อความลงในใบรับรองปลอดศัตรูพืชว่า พืชปราศจากโรคที่สำคัญบางชนิดในช่วงพืชเจริญเติบโตปลูกในแปลง และ/หรือกับเมล็ดพันธุ์หลังเก็บเกี่ยวเป็นกรณีพิเศษอีกด้วย** ดังนั้น บริษัทจึงได้ขอให้กรมวิชาการเกษตรเข้ามาทำการควบคุมให้คำแนะนำและตรวจสอบโรคและศัตรูพืชสำหรับการผลิตเมล็ดพันธุ์ในประเทศไทย โดยขอให้ตรวจสอบศัตรูพืชในช่วงที่พืชเจริญเติบโตในแปลงปลูก และ/หรือเมล็ดพันธุ์หลังการเก็บเกี่ยว และออกใบรับรองปลอดศัตรูพืชสำหรับเมล็ดพันธุ์ที่จะส่งไปต่างประเทศตามความต้องการของประเทศผู้ซื้อ ได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี 2530 เป็นต้นมา

กรมวิชาการเกษตร ได้กำหนดขั้นตอนในการควบคุมและตรวจสอบโรคและศัตรูพืช สำหรับการผลิตเมล็ดพันธุ์และรับรองการปลอดโรคและศัตรูพืชเพื่อการส่งออกเป็น 5 ขั้นตอน คือ

1. ตรวจโรคและศัตรูพืชกับเมล็ดพันธุ์พ่อ-แม่ที่นำเข้าจากต่างประเทศ เพื่อให้การนำเข้าเมล็ดพันธุ์พ่อ-แม่ ถูกต้องตามพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. 2507 และปราศจากโรคและศัตรูพืชก่อนการนำไปใช้ทำพันธุ์

2. กำหนดให้มีโปรแกรมกำจัดศัตรูพืชช่วงเจริญเติบโตในแปลงปลูก

3. ตรวจโรคและศัตรูพืชช่วงเจริญเติบโตในแปลงปลูก

4. ตรวจโรคและศัตรูพืชกับเมล็ดพันธุ์หลังเก็บเกี่ยว

5. ออกใบรับรองปลอดศัตรูพืช (Phytosanitary Certificate) โดยระบุข้อความเพิ่มเติมในช่อง Additional Declaration ว่า เมล็ดพันธุ์ได้มาจากต้นพ่อ-แม่ ซึ่งตรวจสอบช่วงเจริญเติบโตในแปลงปลูกแล้วไม่พบโรคและศัตรูพืชที่สำคัญบางชนิด หรือเมล็ดพันธุ์หลังเก็บเกี่ยวตรวจสอบแล้วไม่พบโรคสำคัญบางชนิด ตามความต้องการของประเทศผู้ซื้อ

ในการผลิตเมล็ดพันธุ์บริษัทต้องยื่นความจำนง โดยทำหนังสือถึงอธิบดีกรมวิชาการเกษตร และร่วมปรึกษาหารือเพื่อรับแนวทางปฏิบัติการตรวจสอบศัตรูพืช พร้อมทั้งวางแผนการตรวจสอบศัตรูพืชร่วมกับพนักงานเจ้าหน้าที่ อย่างไรก็ตาม ในการขอให้รับรองการปลอดโรคและศัตรูพืชตามความต้องการของประเทศผู้ซื้อ บริษัทสามารถเลือกกรณีใดกรณีหนึ่งใน 3 กรณี คือ

กรณีที่ 1 ตรวจรับรองการปลอดโรคและศัตรูพืชที่สำคัญบางชนิดช่วงพืชเจริญเติบโตในแปลงปลูก

กรณีที่ 2 ตรวจรับรองการปลอดโรคและศัตรูพืชที่สำคัญบางชนิดกับเมล็ดพันธุ์หลังเก็บเกี่ยว

กรณีที่ 3 ตรวจรับรองการปลอดโรคและศัตรูพืชที่สำคัญบางชนิดช่วงพืชเจริญเติบโต ในแปลงปลูกและเมล็ดพันธุ์หลังเก็บเกี่ยว

ในฤดูการผลิตที่ผ่านมา กรมวิชาการเกษตร โดยความร่วมมือของภาควิชาโรคพืชวิทยา คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้ดำเนินการควบคุมตรวจสอบศัตรูพืชและรับรองการปลอดโรคและศัตรูพืชสำคัญบางชนิดช่วงพืชเจริญเติบโตในแปลงปลูกให้กับบริษัทผลิตเมล็ดพันธุ์ จำนวน 16 บริษัท ในการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชผักและพืชไร่ 8 ชนิด คือ มะเขือเทศ แตงโม แคนตาลูป เมลอน แตงกวา สควอช พริกหวาน มะเขือม่วง และ ข้าวโพด โดยมีเกษตรกร จำนวน 3,487 ครอบครัว ในท้องที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออกและภาคกลาง รวม 17 จังหวัด เช่น จังหวัดขอนแก่น กาฬสินธุ์ หนองคาย สกลนคร อุดรธานี หนองบัวลำภู กำแพงเพชร พิษณุโลก กาญจนบุรี สุพรรณบุรี เป็นต้น ทำการผลิตเมล็ดพันธุ์ในพื้นที่มากกว่า 2,400 ไร่ ได้ผลผลิตและสามารถส่งออกโดยผ่านการตรวจและรับรองการปลอดโรคและศัตรูพืช น้ำหนักมากกว่า 80 ตัน ส่งไปจำหน่ายยังประเทศสหรัฐอเมริกา เนเธอร์แลนด์ ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส อิตาลี อังกฤษ สเปน สาธารณรัฐบราซิล อัฟริกาใต้ และ อิสราเอล สามารถนำเงินตราเข้าประเทศได้มากกว่า 140 ล้านบาท

สำหรับฤดูการผลิตปีนี้ กรมวิชาการเกษตร ได้เชิญบริษัทเอกชนผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์จำนวน 16 บริษัทที่ร่วมโครงการ มาร่วมประชุมเพื่อชี้แจงให้ทราบแนวทางปฏิบัติการตรวจสอบโรคและศัตรูพืช เพื่อให้ได้เมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพดี ปลอดโรคและศัตรูพืชตามความต้องการของประเทศผู้ซื้อ พร้อมทั้งแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคตลอดจนแนวทางแก้ไขปัญหาในด้านการปฏิบัติงานและพัฒนาคุณภาพเมล็ดพันธุ์ให้ปลอดโรคและศัตรูพืช เป็นที่ยอมรับของนานาประเทศ ซึ่งผลการประชุมได้มีบริษัทขอให้กรมวิชาการเกษตรดำเนินการควบคุมตรวจสอบศัตรูพืชเพื่อรับรองการปลอดโรคและศัตรูพืชช่วงพืชเจริญเติบโตในแปลงปลูก จำนวน 16 บริษัท เป็นบริษัทผลิตเมล็ดพันธุ์ผัก จำนวน 13 บริษัท ทำการผลิตเมล็ดพันธุ์ในท้องที่ภาคเหนือ 10 จังหวัด และบริษัทผลิตเมล็ดพันธุ์พืชไร่ จำนวน 3 บริษัท ทำการผลิตเมล็ดพันธุ์ในท้องที่ภาคเหนือและภาคกลาง 7 จังหวัด โดยมีเกษตรกรร่วมดำเนินการ ประมาณ 4,000 ครอบครัว ในพื้นที่มากกว่า 3,000 ไร่ คาดว่าจะได้ผลผลิตเพื่อการส่งออกทั้งพืชผักและพืชไร่ ประมาณ 100 ตัน ซึ่งนับว่าปริมาณความต้องการเมล็ดพันธุ์ได้เพิ่มขึ้นอย่างมาก ทั้งนี้เนื่องจากประเทศไทยเป็นเพียงประเทศเดียวในภูมิภาคนี้ที่มีศักยภาพการผลิตเมล็ดพันธุ์ ซึ่งสามารถใช้เทคโนโลยีการผลิตและตรวจรับรองการปลอดโรคและศัตรูพืช จนได้เมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพดีตรงตามความต้องการของประเทศผู้ซื้อ

ผลจากการดำเนินงาน นอกจากสามารถนำเงินตราเข้าประเทศได้ปีละหลายร้อยล้านบาทแล้ว ยังเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรโดยการกระจายรายได้ไปสู่ชนบท ช่วยให้เกษตรกรท้องที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีอาชีพและมีรายได้เสริมเพิ่มขึ้นจากการทำนา โดยเฉลี่ยครอบครัวละ 30,000-50,000 บาทต่อปี นอกจากนี้ยังเป็นการพัฒนาคุณภาพของเมล็ดพันธุ์พืชที่ส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศให้เป็นที่ยอมรับของนานาประเทศ และสามารถแข่งขันกับประเทศผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์อื่นๆ ในตลาดโลก อีกทั้งยังเป็นการสนับสนุนความต้องการขั้นพื้นฐานของภาคเอกชนด้วย

ข อ คุ ย ดี ว ย ค น

สาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงิน เพิ่มผลผลิตข้าว จริงหรือ?

เมื่อเร็ว ๆ นี้ มีข่าวว่าสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย เสนอโครงการก่อสร้างโรงงานผลิตปุ๋ยชีวภาพจากสาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงิน (blue-green algae) ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาด้วยเงินลงทุนนับพันล้านบาท ประกอบกับจดหมายข่าว "ผลิใบฯ" ได้เห็นเอกสารของกองปฐพีวิทยา เกี่ยวกับข้อคิดเห็นในการใช้สาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงินเพื่อเพิ่มผลผลิตข้าว ซึ่งมีข้อมูลที่น่าสนใจหลายประเด็น ที่ต้องนำมาคิดทบทวนว่าการลงทุนสร้างโรงงานผลิตปุ๋ยชีวภาพดังกล่าว กับผลตอบแทนที่ได้รับนั้นคุ้มกันหรือไม่ จึงได้ขอความกรุณาจาก **ดร.ธวัชชัย ณ นคร ผู้อำนวยการกองปฐพีวิทยา** ขอนำข้อมูลดังกล่าวมาลงพิมพ์เผยแพร่ให้ท่านผู้อ่านได้ทราบด้วย พร้อมนี้ขอขอบคุณ **คุณบรรหาร แดงฉ่ำ นักวิชาการเกษตร ของกองปฐพีวิทยา** ที่ได้สรุปสาระจากการศึกษา ทดลอง และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้สาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงินกับข้าวไว้ด้วย และต่อไปนี้คือเรื่องราวที่ได้จากการศึกษาทดลองดังกล่าว

1. การให้ไนโตรเจนที่สาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงินตรึงได้กับข้าว

สาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงินสามารถปลดปล่อยไนโตรเจนให้กับต้นข้าวในรูปของปลดปล่อยโดยตรง (excudation) และในรูปของการลลายตัวเมื่อเซลล์ตายแล้ว แต่ส่วนใหญ่พืชจะได้รับเมื่อสาหร่ายตายแล้ว ดังนั้นการจะใช้สาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงินแทนปุ๋ยเคมี จำเป็นต้องเลี้ยงขยายสาหร่ายให้ได้มากพอเพื่อที่จะให้ได้ปริมาณไนโตรเจนในสาหร่ายเพียงพอแก่ความต้องการของข้าว ดังตัวอย่าง**ตามตารางที่** 1

2. ระยะเวลาของการสลายตัวของสาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงิน

สาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงินบางชนิดสลายตัวได้ใน 2-3 วัน บางชนิดนานกว่า 4 สัปดาห์ สาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงิน ส่วนใหญ่แล้วสามารถปลดปล่อยไนโตรเจนได้ 40% หลังจากตายแล้ว 10 วัน และประมาณ 50 % ของไนโตรเจนจะถูกปลดปล่อยออกมาภายใน 1 เดือน หลังจากสาหร่ายตายแล้ว และส่วนใหญ่สาหร่ายจะตายเมื่อน้ำแห้ง ดังนั้นการปลดปล่อยไนโตรเจนให้กับข้าวครั้งแรกจึงมีน้อย จากรายงานของ watanabe ถึงการทดลองใช้สาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงินในกระถางทดลองในฟิลิปปินส์ เป็นระยะเวลาติดต่อกัน 5 ปี ปรากฏว่าในปีที่ 1-3 ผลผลิตของข้าวที่ใช้และไม่ใช้สาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงิน ไม่มีความแตกต่างกัน แต่ผลผลิตที่ได้รับจะเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ส่วนปีที่ 4 และ 5 จะเห็นว่ากรรมวิธีที่ใช้สาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงินจะให้ผลผลิต มากกว่า และจากการวิเคราะห์ค่า C และ N ปรากฏว่าในปีที่ 4 และ 5 มีอินทรีย์วัตถุมากขึ้น และมีฮิวมัสมากขึ้น และเป็นอินทรีย์วัตถุที่ย่อยง่ายด้วย

3. ผลของสาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงินที่มีต่อผลผลิตข้าว

จากการทดลองใช้สาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงินเพื่อเพิ่มผลผลิตข้าว ได้ทำการทดลองทั้งในกระถาง

สาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงินที่สามารถตรึงไนโตรเจนชนิดต่างๆ

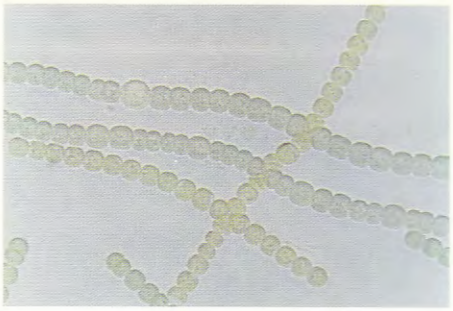

Nostoc gunnera

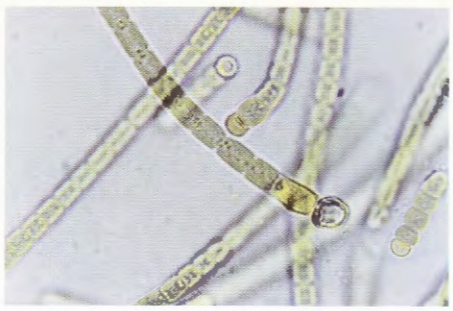

Tolypothix sp.

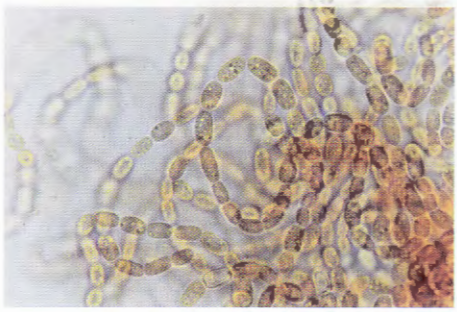

Anabaena cylindica

ตารางที่ 1 *แสดงปริมาณของสาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงินชนิดต่างๆ ที่จะให้ปริมาณไนโตรเจน เท่ากับ 3 กก.N/ไร่*

ชนิดของสาหร่าย	น.น.แห้ง (% น.น.สด)	โปรตีน (% น.น.แห้ง)	น.น.สด (ตัน/ไร่) ที่ให้ปุ๋ย 3 กก.N/ไร่
Calothrix	5	32	1.2
Nostoc	2.2	30	2.8
Gloeotrichia	0.74	29	8.7

ทดลองและในสภาพแปลงทดลอง ผลการทดลองพบว่า การปลูกข้าวในกระถางที่ใส่ดินนึ่งฆ่าเชื้อ ใส่สาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงิน 5 ชนิด คือ *Anabaena oryzae, Aulosira sp., Calothrix sp. Tolypothrix sp.* และ *Nostoc sp.* เปรียบเทียบกับไม่ใส่ปุ๋ยไนโตรเจน ผลปรากฏว่าสาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงินทำให้ผลผลิตของข้าวเพิ่มขึ้นมากกว่าไม่ใส่ปุ๋ยไนโตรเจนประมาณ 12-26 % โดยน้ำหนัก หลังจากนั้นได้ทำการทดลองในสภาพแปลงทดลองในนาเกษตรกร อ.น้ำพอง จ.ขอนแก่น ใช้สาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงินชุดเดียวกับการทดลองในกระถาง แต่เพิ่ม Anabaena siamensis อีกชนิดหนึ่งเปรียบเทียบกับปุ๋ยชีวภาพของสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีฯ และปุ๋ยไนโตรเจนอัตรา 12 กก.N/ไร่ ทุกกรรมวิธี ใส่ปุ๋ย P และ K อัตรา 6 kg P_2O_5 ต่อไร่ และ 4 kg K_2O/ไร่ พบว่าตำรับ ที่ใส่สาหร่าย *Tolypothrix sp.* และปุ๋ย ชีวภาพได้ผลผลิตเพิ่มขึ้นจากกรรมวิธีที่ไม่ใส่ปุ๋ยไนโตรเจนเล็กน้อย ส่วนการใส่ปุ๋ยไนโตรเจน 12 กก./ไร่ ให้ผลผลิตสูงสุด

ผลการทดลองในกระถางผลผลิตของข้าวอยู่ในระดับใกล้เคียงกับรายงานของสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ที่รายงานว่าสาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงินช่วยเพิ่มผลผลิตของข้าวในกระถางทดลอง 17-30 %

จากผลการทดลองที่ผ่านมาทำให้เห็นว่าสาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงินมีแนวโน้มที่ให้ผลผลิตข้าวเพิ่มขึ้นจึงได้ทำการทดลองเพิ่มเติมในปี 2533 และ 2534 ที่ จ.ขอนแก่น และ จ.อุดรธานี ประกอบด้วยการใส่สาหร่าย 5 ชนิด ผสมกัน เปรียบเทียบกับปุ๋ยชีวภาพ ปุ๋ยเคมีไนโตรเจน อัตรา 12 กก.ต่อไร่ สาหร่ายร่วมกับหญ้าหมัก (Silage) และไม่ใช้ปุ๋ยไนโตรเจน ซึ่งผลเฉลี่ย 2 ปี (ตารางที่ 2) พบว่ากรรมวิธีที่ใช้สาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงินให้ผลผลิตเมล็ดข้าวเพิ่มจากไม่ใส่ปุ๋ยเคมีไนโตรเจนประมาณ 3 % ให้น้ำหนักฟางแห้ง เพิ่มขึ้น 6.5% การใส่ปุ๋ยชีวภาพทำให้น้ำหนักเมล็ดเพิ่มขึ้นประมาณ 5% น้ำหนักฟางเพิ่มประมาณ 7.3 % การใส่หญ้าหมัก ผสมลงไปในนาข้าวในอัตรา 50 กก.ต่อไร่ ร่วมกับการใส่สาหร่ายทำให้ผลผลิตเมล็ดข้าวเพิ่มขึ้นประมาณ 6% น้ำหนักฟางเพิ่มขึ้นประมาณ 9.6 % ส่วนการใส่ปุ๋ยไนโตรเจนอัตรา 12 กก.ต่อไร่ ให้ผลผลิตของเมล็ดและฟางข้าวเพิ่มขึ้น 73% และ 56% ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบกับรายงานของสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ซึ่งรายงานว่าช่วยเพิ่มผลผลิตข้าวได้ 10-27% และจากรายงานของสถาบันวิจัยข้าวนานาชาติโดย Roger ว่าช่วยเพิ่มผลผลิตข้าวได้ประมาณ 10% แต่จากการทดลองนี้พบว่าช่วยเพิ่มผลผลิตของข้าวได้เพียง 3-5% เท่านั้น ทั้งนี้เมื่อใส่สาหร่ายลงในนาข้าวแล้วสาหร่ายไม่ค่อยเจริญเนื่องจากสภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมและมีตัวทำลาย หรือกินสาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงินในนาข้าว

ในการทดลองปรับ pH ของดินโดยใช้ปูนขาวที่ จ.ขอนแก่น และ จ.อุดรธานี ในปี 2535 โดยใช้ปุ๋ยชีวภาพและใช้สาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงินของกลุ่มงานวิจัยจุลินทรีย์ดิน เปรียบเทียบกับการใส่ปุ๋ยไนโตรเจน อัตราต่างๆ คือ 3, 6 และ 12 กก. ไนโตรเจนต่อไร่ ทุกการทดลอง ใส่ปุ๋ย P และ K อัตรา 6 Kg P_2O_5/ไร่ และ 4 Kg K_2O/ไร่ ผลการทดลองที่ จ.ขอนแก่น พบว่าการใส่ปูนขาวทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น การใส่สาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงิน และปุ๋ยชีวภาพไม่ทำให้ผลผลิตแตกต่างจากไม่ใส่ปุ๋ยไนโตรเจน การใส่ปุ๋ยไนโตรเจนเพิ่มขึ้นทำให้ผลผลิตข้าวเพิ่มขึ้น ส่วนผลการทดลองที่ จ.อุดรธานี มีแนวโน้มว่าการใส่ปุ๋ยไนโตรเจนและการใส่สาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงิน ทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นอยู่ในระดับเดียวกับปุ๋ยเคมีไนโตรเจนอัตรา 3 กก./ไร่ เมื่อใส่ปูนขาวปรับ pH ในดินแล้ว

4. ข้อแนะนำการใช้สาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงินในนาข้าวของสถาบันวิจัยข้าวนานาชาติ (IRRI)

1. ถ้าไม่ใส่ปุ๋ยไนโตรเจนการใช้สาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงิน จะต้องให้ได้ไนโตรเจนจากสาหร่ายประมาณ 3.2 - 4.8 กก./ไร่

2. หว่านสาหร่ายแห้งลงในน้ำในนาข้าวอัตรา 1.6 - 2.4 กก./ไร่ หลังจากปักดำข้าว ประมาณ 1 สัปดาห์

3. การใช้สาหร่ายจำนวนมากไม่เป็นอันตรายและยังช่วยเพิ่มให้มีปริมาณสาหร่ายมากขึ้นด้วย

4. เลี้ยงสาหร่ายไว้ก่อนปักดำข้าวก็ได้

5. เมื่อมีการใช้ปุ๋ยไนโตรเจนร่วมกับสาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงิน ให้ลดการใช้ปุ๋ยเคมีลง

6. สาหร่ายสามารถใช้ร่วมกับการใส่ปุ๋ยไนโตรเจนอัตราสูงๆ ได้

7. สาหร่ายแห้งสามารถเก็บไว้ใช้ได้โดยไม่เสียคุณภาพ

8. ไม่ควรเก็บสาหร่ายไว้ให้ถูกกับปุ๋ยหรือสารเคมีอื่นโดยตรง

9. ใช้สาหร่ายอย่างน้อย 3 ฤดู การปลูกติดต่อกัน

10. ใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ตามคำแนะนำเพื่อไม่ให้คุณสมบัติของสาหร่ายเสียไป

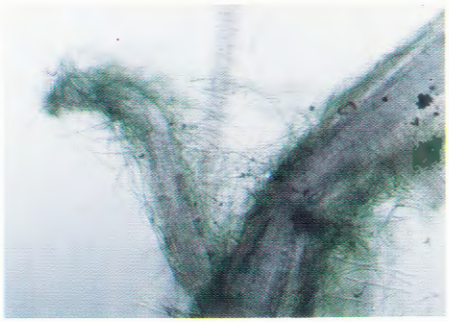

● *สาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงินอาศัยอยู่ที่รากของข้าว*

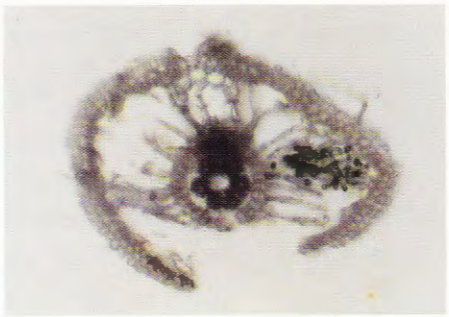

● *สาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงินอาศัยอยู่ในเซลล์ของรากข้าว*

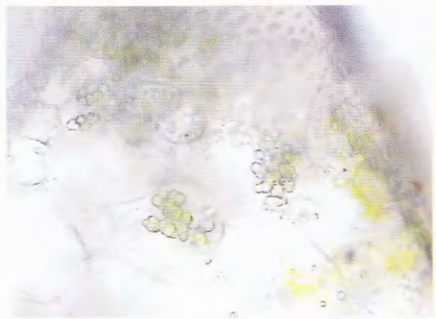

● *สาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงินอาศัยอยู่ภายในเซลล์ภาคใบของข้าว*

(อ่านต่อหน้า 14)

อีกชอง

AGRO EXPO 2000 THAILAND

มหกรรมเกษตร 2000

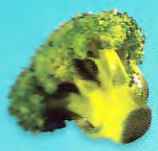

ย่างเข้าสู่ปี 2000 ผู้คนต่างก็แสวงหานวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาสู่ชีวิต เพื่อบ่งบอกว่าตนเป็นผู้คนในยุค 2000 สำหรับประเทศเรานั้น ถึงแม้ว่าจะผ่านปีพุทธศักราช 2000 มากว่า 540 ปีแล้ว ก็ยังเห่อยุค millennium กับเขาด้วยตามประสาคนไทยซึ่งมักจะมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมของชาวโลก มองไปทางไหนก็เห็นแต่การจัดงานต้อนรับปี 2000 ไม่ว่าจะเป็น BOI FAIR 2000 ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ 3-17 กุมภาพันธ์ 2543 ณ เมืองทองธานี ตามโครงการรณรงค์เพื่อเผยแพร่สร้างความเชื่อมั่นเมืองไทย หรือ งานมหกรรมการศึกษา 2000 ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยจัดขึ้นระหว่างวันที่ 9-26 มีนาคม 2543 ณ เมืองทองธานี เช่นกัน

ท่านผู้อ่านได้ทราบข่าวจากหนังสือพิมพ์มาว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะจัดงาน**มหกรรมเกษตร 2000 (AGRO EXPO 2000)** ในระหว่างวันที่ 29 เมษายน-21 พฤษภาคม 2543 ณ ศูนย์แสดงสินค้านานาชาติ อิมแพค เมืองทองธานี จึงขอให้ทางฉีกซองหารายละเอียดการจัดงานให้ด้วย ซึ่งเป็นหน้าที่ของเราอยู่แล้ว ยินดีที่จะตอบคำถามของท่านผู้อ่านทุกท่านเสมอ

ก่อนจะมาเป็น AGRO EXPO 2000

ความเป็นมาของงานครั้งนี้ สืบเนื่องมาจากในช่วงปี 2540 เป็นปีที่ประเทศไทยประสบวิกฤติเศรษฐกิจ หลายฝ่ายต่างก็มองเห็นพ้องกันว่าภาคการเกษตรเป็นภาคเดียวที่สามารถยืนหยัดอยู่ได้ แต่ท่ามกลางความคาดหวังดังกล่าว ภาคการเกษตรก็ต้องเผชิญปัญหาต่างๆ อย่างมากมายอัน ได้แก่ ราคาผลผลิตภายในประเทศตกต่ำ ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปัญหาการแย่งชิงทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งเป็นปัจจัยการผลิตร่วมระหว่างภาคการเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ ทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนปัจจัยการผลิตโดยเฉพาะในเรื่องของดินและน้ำนอกจากนี้ ประเทศของเรายังต้องเผชิญการแข่งขันจากประเทศเศรษฐกิจใหม่ที่ยังมีความอุดมสมบูรณ์ของปัจจัยการผลิตทางการเกษตร และราคาของปัจจัยการผลิตที่ต่ำกว่า รวมไปถึงการส่งออกสินค้าเกษตรที่หลายประเทศกำหนดมาตรการขึ้น เพื่อเป็นการกีดกันทางการค้า สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นอุปสรรคต่อการเจริญเติบโตของภาคเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในฐานะที่เป็นหน่วยงานโดยตรงในการวิจัย พัฒนา และส่งเสริมทั้งทางพืช ปศุสัตว์ ประมง และป่าไม้ มากว่าร้อยปีเป็นภาระอันสำคัญและยิ่งใหญ่ในการแก้ปัญหาข้างต้น เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่เหมาะสมกับการผลิต ส่งผลให้ประเทศไทยเป็นที่ยอมรับของนานาประเทศว่าเป็นผู้นำด้านการผลิตอาหารที่มีคุณภาพ ปลอดภัยต่อผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม สำหรับเลี้ยงประชากรโลก สมดังพระราชกระแสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ว่า “ความเจริญของประเทศต้องอาศัยความเจริญภาคเกษตรกรรมเป็นสำคัญ” ดังนั้นเพื่อเป็นการเฉลิมฉลองในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมายุ ครบ 72 พรรษา ในปี 2542 และเพื่อให้ผลงานตลอดจนเทคโนโลยีการเกษตรที่ก้าวหน้าจากการค้นคว้าวิจัยและพัฒนาได้ปรากฏต่อสายตาเกษตรกรและประชาชนทั่วไป สร้างความมั่นใจว่าภาคการเกษตรของไทยสามารถนำพาประเทศให้พ้นวิกฤติได้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดย ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นายปองพล อดิเรกสาร จึงได้มีดำริจัดงานครั้งนี้ขึ้น นับว่าเป็นการจัดงานแสดงทางการเกษตรที่ยิ่งใหญ่ในรอบปีภายใต้ความร่วมมือของทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ภาคเอกชน และองค์กรต่างประเทศ ที่ผู้สนใจทุกท่านพลาดไม่ได้

มีอะไรในงาน AGRO EXPO 2000

งานมหกรรมเกษตร 2000 (AGRO EXPO 2000) ภายใต้แนวคิด กู้วิกฤติเศรษฐกิจเพื่อก้าวสู่คตวรรษที่ 21 ด้วยความมั่นคง ซึ่งจะจัดขึ้นระหว่างวันที่ 29 เมษายน - 21 พฤษภาคม 2543 เวลา 10.00 - 21.00 น. ณ ศูนย์แสดงสินค้านานาชาติ อิมแพค เมืองทองธานี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี นั้นได้กำหนดรูปแบบกิจกรรมหลักๆ ไว้ 6 ลักษณะ ได้แก่

- **นิทรรศการวิชาการเกษตรของหน่วยราชการสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ภาคเอกชนทั่วไปและต่างประเทศ องค์กรระหว่างประเทศ**

กิจกรรมในส่วนนี้จะประกอบไปด้วย โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่างๆ ของแต่ละโครงการซึ่งจัดแสดงความก้าวหน้าและผลสำเร็จของโครงการ นอกจากนี้จะมีการจัดแสดงผลงานการค้นคว้าวิจัยการพัฒนาเทคโนโลยีการเกษตรด้านต่างๆ ทั้งด้านพืช สัตว์ ประมง ป่าไม้ และวิทยาการใหม่ๆ การแสดงนิทรรศการภูมิปัญญาท้องถิ่นของแต่ละภาคของประเทศไทย ผลงานที่ประสบผลสำเร็จของเกษตรกร และความร่วมมือทางการพัฒนาด้านการเกษตรกับองค์กรระหว่างประเทศต่างๆ อาทิเช่น องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO), สถาบันวิจัยข้าวนานาชาติ

(IRRI), ศูนย์พัฒนาการประมงแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEAFDEC) เป็นต้น

❍ การสัมมนา เสวนา บรรยาย และอภิปราย

ในงานมหกรรมการเกษตร 2000 จะจัดให้มีการสัมมนา เสวนา บรรยาย และอภิปราย ตลอดระยะเวลาการจัดงาน ในเรื่องที่ ฮอต ฮอต ทั้งหลาย สำหรับกำหนดการในรายละเอียดจะได้ติดตามข่าวมาเสนอ ท่านผู้อ่านในภายหน้า

❍ การประกวด

สำหรับกิจกรรมการประกวด จะจัดประกวดผลผลิตและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรทุกสาขา ได้แก่ พืช ประมง ป่าไม้ และปศุสัตว์ ผู้สนใจรายการนี้คงจะต้องเร่งดูแลผลผลิตและผลิตภัณฑ์ข้างต้นให้พร้อม เพื่อจะได้ไม่พลาดรางวัลในครั้งนี้

❍ การสาธิต

กิจกรรมการสาธิต จะเป็นการสาธิตทางการเกษตรในรูปแบบและประเด็นหัวข้อต่างๆ ที่ผู้สนใจสามารถนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันหรือประกอบเป็นอาชีพได้

❍ การจัดแสดงและจำหน่ายสินค้า

นอกจากกิจกรรมทางด้านวิชาการในแขนงต่างๆ ที่ภาครัฐและเอกชนร่วมกันดำเนินการ ที่ขาดไม่ได้คือการจัดแสดงและจำหน่ายสินค้า ผลผลิตและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรทุกประเภท ทั้งปัจจัยการผลิตเบื้องต้นต่างๆ ตลอดจนเครื่องไม้เครื่องมือ และเครื่องจักรกลทางการเกษตรนับพันชนิด

❍ แปลงสาธิต

กล่าวกันว่าสีเขียวคือเกษตร ในงานนี้จึงเนรมิตสีเขียวจากแปลงสาธิตบริเวณทางเข้า-ออกศูนย์อิมแพค ด้านใต้ทางด่วน เนื้อที่กว่า 3 ไร่ เป็นบริเวณสาธิตพันธุ์พืชชั้นนำชนิดต่าง ๆ ทั้งพันธุ์พืชไร่ พืชสวน พืชผัก ไม้ดอก ไม้ประดับ และพืชสมุนไพรของภาครัฐและภาคเอกชน เป็นพื้นที่สีเขียวที่ผู้เข้ามาเยี่ยมชมงานจะได้ชื่นชมบรรยากาศชาวเกษตรท่ามกลางสังคมเมือง ท่านจะได้รู้จักและเห็นถึงความเป็นไปของการพัฒนาพันธุ์พืชของไทย รวมถึงได้สัมผัสกับพืชสมุนไพรชนิดต่างๆ อย่างใกล้ชิด ข่าวแว่วว่าทางผู้จัดงานจะทำชุ้มที่พัก เป็นระยะตลอดบริเวณแปลงสาธิตอย่างสวยงาม

สำหรับประชาชนผู้ที่สนใจทุกท่าน คงต้องติดตามจากสื่อต่างๆ ซึ่งขณะนี้คณะผู้จัดงานได้เร่งประชาสัมพันธ์อย่างเต็มที่ และทางฉีกซองยินดีที่จะช่วยประชาสัมพันธ์อีกทางหนึ่ง และผู้ที่ต้องการร่วมจัดนิทรรศการและจำหน่ายสินค้า หรือต้องการข้อมูลเพิ่มเติม **สามารถสอบถามได้ที่ศูนย์ประสานการจัดงาน AGRO EXPO 2000 หมายเลขโทรศัพท์** 02-5796133-4 และหากมีความคืบหน้าประการใดฉีกซองจะได้นำมารายงานให้ท่านผู้อ่านทราบต่อไป

มีคำถามมาจากท่านผู้อ่านท่านหนึ่ง อยากทราบว่า **"คาเมลเลีย"** เป็นไม้ประเภทใด บังเอิญ บก. ผลิใบฯ ไปพบต้นคาเมลเลียมีขายอยู่ในงานวันกล้วยไม้แห่งชาติ เลยหาข้อมูลมาฝากข้อมูลนี้เป็นข้อมูลจากผู้ขาย ซึ่งเป็นผู้นำเข้าพันธุ์ไม้ดังกล่าวจากประเทศจีน

คาเมลเลีย *(Camellia japonica)* **(ชานฉา)** เป็นไม้ในตระกูล Theaceae พบมากทางตอนใต้ของลุ่มแม่น้ำแยงซีเกียง ออกดอกในฤดูหนาว-ใบไม้ผลิ ถูกจัดอันดับอยู่ 1 ใน 10 อันดับแรกของไม้มีชื่อของจีน ทั้งยังจัดเป็นไม้ประจำฤดูหนาวของไม้ 4 ฤดู ในการประดับสวนของจีน ใช้ทั้งประดับในสวนจีน ภูเขาจำลอง หรือจัดเฉพาะสวนคาเมลเลียเดี่ยวๆ ก็มีความสวยงามเฉพาะตัว

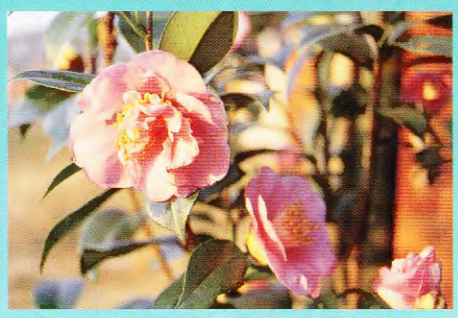

ดอกคาเมลเลีย

ประวัติ มีบันทึกการปลูกคาเมลเลียตั้งแต่สมัยราชวงศ์ถัง (ประมาณ 1,200 กว่าปีก่อน) ที่มณฑลกวางสีและเสฉวน คาเมลเลียถูกจัดเป็นไม้หายากและมีราคาแพง เป็นที่นิยมของบรรดาขุนนางและเศรษฐีในสมัยนั้น ต่อมาในสมัยราชวงศ์ซ่งก็ยิ่งได้รับความนิยมแพร่หลายไปมากขึ้น มีนักปราชญ์, กวีหลายท่านที่ได้แต่งโคลงกลอน ชื่นชมความงดงามและสีสันที่สดใสของคาเมลเลีย และแพร่หลายไปจนเกิดสมาคม ดอกคาเมลเลียขึ้นที่วัดไห่หยุน เมืองเฉิงตู มณฑลเสฉวน ต่อมาในสมัยราชวงศ์หมิงหลี่สือเจิน (แพทย์ผู้รวบรวมบันทึก *เป็นเฉ่ากังมู่* ซึ่งเป็นตำรายาสมุนไพร ที่สมบูรณ์ที่สุดในประวัติศาสตร์จีน) ได้มีบันทึกไว้ในตำรา *เป็นเฉ่ากังมู่* ถึงลักษณะของคาเมลเลีย และสรรพคุณเอาไว้ว่า "ชานฉากำเนิดอยู่ทางใต้ เป็นไม้ยืนต้น สูงถึงจ้างเศษ (ประมาณ 2-3 เมตร) กิ่งขึ้นสานกัน ใบเหมือนใบชา แต่หนาและแข็งกว่า ขอบมีหยัก ท้องใบกว้าง ปลายใบแหลม หน้าใบสีเขียว ท้องใบสีเขียวอ่อน ใบคล้ายใบชา จึงได้รับสมญาว่า **ชานฉา**

ต่อมาในสมัย คังซี แห่งราชวงศ์ชิง ได้มีสายพันธุ์ใหม่ๆ เกิดขึ้นมากมาย จนเกิดตำราดอกชานฉา ซึ่งได้บันทึกลักษณะของสายพันธุ์ต่างๆ ไว้ถึง 48 สายพันธุ์ และตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมาที่มณฑลฮกเกี้ยนก็มีการจัดประกวด ดอกชานฉา ทุกวันเทศกาลตรุษจีนของทุกปี ที่ คุนหมิง จ้านเจียง และเอ๋อเหมยชาน พบคาเมลเลียอายุพันปี ซึ่งออกดอกนับหมื่นดอกต่อปี เนื้อไม้ใช้ในงานแกะสลักที่ต้องการความละเอียดอ่อน เมล็ดใช้สกัดเอาน้ำมันใช้ทำอาหารและป้องกันสนิม ใบสามารถทำเป็นเครื่องดื่มสมุนไพร ดอกใช้เข้ายาได้

ปัจจุบันได้มีการผสมสายพันธุ์ใหม่ๆ ขึ้นมากเกินกว่า 5,000 สายพันธุ์ และได้รับการเผยแพร่ไปในระดับนานาชาติ, ญี่ปุ่นได้มีการนำเข้าพันธุ์คาเมลเลียตั้งแต่ ค.ศ. 700, อังกฤษได้มีนายแพทย์ท่านหนึ่งนำพันธุ์คาเมลเลียกลับไปอังกฤษตั้งแต่ ค.ศ. 1677 ต่อมาในช่วง ค.ศ. 1800-1900 ได้มีการเผยแพร่ไปสู่ยุโรป, ออสเตรเลีย ส่วนในประเทศจีนนั้นได้มีการก่อตั้งสมาคมคาเมลเลียขึ้นไปในปี ค.ศ.1965 อย่างเป็นทางการ หลังจากการสัมมนาในครั้งนั้น ก็ได้ก่อให้เกิดความตื่นตัวขึ้นในระดับนานาชาติ ทำให้ปัจจุบันนี้มีสายพันธุ์ใหม่เผยแพร่ไปในทุกทวีป ทั้งยุโรป, อเมริกา, ออสเตรเลีย และเอเชียเอง ตั้งแต่ญี่ปุ่น, ไต้หวัน, ฮ่องกง จึงจัดได้ว่าเป็นไม้ประดับสากลที่มีอนาคตดีอีกตัวหนึ่งเลยทีเดียว

สายพันธุ์ แบ่งตามลักษณะของดอกเป็น กลีบดอกเดี่ยว กลีบดอกซ้อน กลีบดอกบู๊ และกลีบดอกบุ่น 4 ประเภทใหญ่ๆ ซึ่งแต่ละประเภทก็ยังแยกออกได้อีกหลายชนิด

ดอก มีสีขาว แดงสด ชมพู แบ่งตามลักษณะของกลีบดอก

การปลูก ชอบที่ร่มรำไร ชอบดินร่วนที่มีอินทรีย์วัตถุประสมอยู่มาก ระบายน้ำได้ดีและต้องระวังไม่ให้ดินแห้งหรือชุ่มน้ำเกินไป

ก็ขอย้ำสำหรับท่านผู้อ่านที่มีข้อสงสัย หรือมีคำถามที่ต้องการให้ฉีกซองหาคำตอบให้ ก็สามารถส่งคำถามของท่านเข้ามาทางที่อยู่ท้ายคอลัมน์ หรือทาง E-mail แล้วเราจะได้นำมาตอบในคอลัมน์นี้ต่อไป

พบกันใหม่ฉบับหน้า.....สวัสดี

อังคณา

คำถามฉีกซอง : *กองบรรณาธิการผลิใบฯ*
กรมวิชาการเกษตร ถ. พหลโยธิน จตุจักร กรุงเทพฯ 10900
E-mail :angkanas@doa.go.th

โดย สถาบันวิจัยยาง

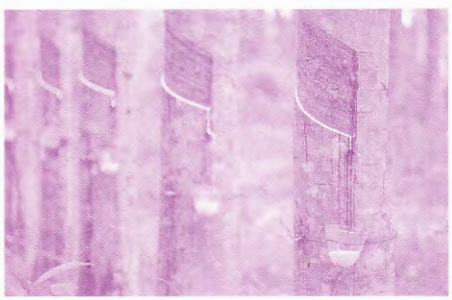

ความสำคัญของพระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542

เนื่องจากพระราชบัญญัติควบคุมยาง พุทธศักราช 2481 ได้บังคับใช้มานานกว่า 60 ปี บทบัญญัติต่าง ๆ จึงไม่เหมาะสมกับสภาพและความต้องการในด้านการผลิต การค้า การส่งออก การนำเข้าการกำหนดและการคัดคุณภาพยาง การควบคุมมาตรฐานยาง และการบรรจุหีบห่อยาง ตลอดจนการปฏิบัติตามข้อผูกพันกับองค์การยางต่างประเทศที่ไทยเป็นสมาชิก กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้ดำเนินการขอปรับปรุงพระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2481 ใหม่ เป็นพระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542 ในปัจจุบัน ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2542

บทบาทของพระราชบัญญัติควบคุมยางต่อการพัฒนายาง

ในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา (2532-2542) ผลผลิตของประเทศเพิ่มจาก 1.10 ล้านตัน ในปี 2532 เพิ่มเป็น 2.2 ล้านตัน ในปี 2542 เพิ่มขึ้นกว่าเท่าตัว และประเทศผู้ค้ายางของไทยได้เพิ่มจาก 43 ประเทศเป็น 65 ประเทศทั่วโลกส่งผลให้ไทยกลับกลายเป็นประเทศผู้ผลิตยางและส่งออกยางอันดับหนึ่งของโลกที่มีปริมาณการผลิตกว่า 1 ใน 3 ของโลก แทนประเทศมาเลเซียที่ครองความเป็นอันดับหนึ่งมานานนับสิบปีและมาเป็นผู้ผลิตยางอันดับที่ 3 รองจากประเทศอินโดนีเซีย แต่การใช้ยางในประเทศมาเลเซียกลับเพิ่มเป็นร้อยละ 35 ของปริมาณการผลิตและเป็นผู้ใช้ยางอันดับที่ 5 ของโลก ในขณะที่ไทยยังคงเน้นการผลิตเพื่อการส่งออกอยู่ มีการใช้ในประเทศเพียงร้อยละ 10 ของปริมาณการผลิตยางเท่านั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องปรับบทบาทของตนเองให้เหมาะสมกับสถานการณ์และการพัฒนายางของประเทศ ให้เข้มแข็ง และมีศักยภาพการแข่งขันที่สูงในตลาด

พระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ.2542 มีบทบาทสำคัญต่อการสร้างความเป็นธรรมให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องกับกิจการยาง สร้างความมั่นคงในการประกอบอาชีพให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับยาง และสร้างเสถียรภาพราคายางของประเทศ

ดลอดจนมีส่วนสำคัญในการพัฒนายางของประเทศสู่ระบบที่สากลยอมรับอันเป็นการเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันของไทยในตลาดโลกมากขึ้น โดยพระราชบัญญัตินี้แบ่งบทบาทที่สำคัญ ออกเป็น 3 ด้าน คือ

1. ด้านการผลิตยาง

พระราชบัญญัติฉบับนี้มีส่วนสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของเกษตรกรและลดความเสี่ยงในการปลูกยางของเกษตรกร ซึ่งจะทำให้เกษตรกรชาวสวนยางมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

● การกำหนดเขตทำสวนยาง เป็นข้อกำหนดในพระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542 ซึ่งกำหนดความเหมาะสมตามศักยภาพของพื้นที่ (land index) โดยการใช้ข้อมูล ปัจจัยทางดิน (soil factor) ปัจจัยทางภูมิอากาศ (climate factor) และความต้องการของยาง (crop requirement) การกำหนดเขตปลูกยางจะทำให้การวางแผนการผลิตยางของประเทศมีความชัดเจนมากขึ้น เกษตรกรสามารถปลูกยางในพื้นที่ที่เหมาะสม หรือเลือกปลูกพืชอื่นที่ให้ผลตอบแทนมากกว่ายางได้ เช่น ปัจจุบันมีพื้นที่ปลูกยางประมาณ 150,000 ไร่ แต่เหมาะสมที่จะปลูกปาล์มมากกว่ายาง

● ปัญหาที่มีผลกระทบผลผลิตของเกษตรกรสวนยางอย่างรุนแรง คือต้นยางตาย เพราะโรคระบาดที่ร้ายแรง ดังนั้นเพื่อป้องกันมิให้โรคระบาดทำลายต้นยางในวงกว้าง เหมือนเช่น ประเทศศรีลังกาที่ประสบปัญหาโรคใบจุดก้างปลาระบาดทำให้ต้นยางตายไปนับหมื่นไร่ และในประเทศบราซิลเกิดโรคใบร่วงละตินอเมริกันระบาดอย่างรุนแรงทำให้แหล่งปลูกยางเดิมไม่สามารถปลูกยางได้อีกต่อไป การป้องกันปัญหาข้างต้นที่ดีที่สุดคือ การสำรวจและการประเมินการเกิดโรคยางและการกระจายโรคยางในพื้นที่ต่างๆ เมื่อพบว่ามีโรคยางที่ร้ายแรงแล้ว กรมวิชาการเกษตรจะกำหนดเป็นเขตห้ามปลูกยางต่อไป แต่ในกรณีที่มีโรคระบาดไม่ร้ายแรง และเกิดขึ้นบางระยะก็ไม่จำเป็นต้องประกาศ

● ยุทธวิธีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเพื่อลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรที่ประสบผลสำเร็จในปัจจุบันคือ การสนับสนุน และส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกยางพันธุ์ดี ที่กรมวิชาการเกษตรได้ปรับปรุงพันธุ์ และเพื่อให้เกษตรกรได้รับยางพันธุ์ดีตรงตามพันธุ์ กรมวิชาการเกษตรจำเป็นต้องจดทะเบียน และควบคุมแปลงเพาะขยายพันธุ์ยางของเอกชน ซึ่งกรมวิชาการเกษตรมีนโยบายที่จะสนับสนุนให้เอกชนเป็นผู้ผลิตพันธุ์ยางเพื่อการค้าและจะลดบทบาทและหน้าที่ด้านนี้ของกรมวิชาการเกษตรลง

2. ด้านอุตสาหกรรมยาง

พระราชบัญญัตินี้เห็นความสำคัญของการสนับสนุนให้มีการผลิตยางให้ได้คุณภาพดีตรงตามมาตรฐานคุณภาพที่สากลกำหนดไว้ และสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้ใช้ยางมีความมั่นใจในคุณภาพยางของไทย

● ปัจจุบันผู้ประกอบการอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางมีความต้องการใช้ยางดิบที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลและมีคุณภาพสม่ำเสมอ ทำให้ความต้องการใช้ยางแท่งมีเพิ่มมากขึ้นในส่วนของกรมวิชาการเกษตรจำเป็นต้องเพิ่มประสิทธิภาพการวิเคราะห์และการรับรองมาตรฐานยางแท่งให้เพียงพอต่อการส่งออกที่จะเพิ่มจากปัจจุบันที่ส่งออกประมาณปีละ 450,000 ตัน เป็น 800,000 ตันในปี 2546 เพราะขณะนี้กรมวิชาการเกษตรมีห้องทดสอบยางที่ควบคุมอยู่ 27 แห่ง แยกเป็นของสถาบันวิจัยยาง 2 แห่ง (ห้องทดสอบขนาดใหญ่) และเอกชน 25 แห่ง ซึ่งไม่พอต่อการขยายตัวข้างต้นจำเป็นต้องเพิ่มห้องทดสอบคุณภาพยางแท่งอีกไม่น้อยกว่า 20 แห่งภายในปี 2546 แนวทางที่กำหนดไว้ กรมวิชาการเกษตรจะไม่ขยายหรือตั้งห้องทดสอบคุณภาพยางแท่งเพิ่มแต่จะสนับสนุนให้เอกชนมีบทบาทในการรับรองคุณภาพยางแท่งอย่างเต็มที่และกรมวิชาการเกษตรจะปรับบทบาทเป็นเพียงหน่วยงานที่ควบคุมกำกับห้องทดสอบคุณภาพยางแท่งของเอกชนเท่านั้น

● นอกจากการพัฒนาคุณภาพยางให้ได้มาตรฐานสากลแล้วต้องมีการพัฒนาระบบการบรรจุหีบห่อยางเพื่อการส่งออกด้วย เพราะปัจจุบันได้มีการกำหนดมาตรฐานบรรจุภัณฑ์ที่เป็นสากลแล้ว ซึ่งกรมวิชาการเกษตรจำเป็นต้องศึกษา วิจัย และกำหนดมาตรฐานการบรรจุหีบห่อยางส่งออกของประเทศ และให้ผู้ส่งออกใช้เป็นมาตรฐานเดียวกันเพื่อให้ผู้ใช้ยางในต่างประเทศมีความมั่นใจที่เลือกใช้ยางจากไทยเพิ่มขึ้น

● เอกชน และสถาบันเกษตรกรที่เป็นนิติบุคคลที่ประสงค์จะตั้งโรงงานยางเพื่อ ผลิตยางแผ่นรมควัน ยางแท่ง น้ำยางข้น ยางผสมสารเคมี และยางชนิดอื่นๆ (ไม่รวมโรงงานอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยาง) จะต้องจดทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร ทั้งนี้ เพื่อสามารถทราบกำลังผลิตยางแต่ละชนิดที่ตรงตามสภาพการผลิตจริงและส่งผลให้การวางแผนการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปยางเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้

3. ด้านเศรษฐกิจการยาง

พระราชบัญญัติฉบับนี้จะทำให้การปรับปริมาณการผลิตยางของประเทศให้เหมาะสมกับปริมาณการใช้ยางของโลกมีความถูกต้องและเป็นไปได้มากขึ้น การสร้างเสถียรภาพราคายางที่เป็นธรรมกับทุกฝ่าย และการพัฒนาระบบตลาดยางของประเทศให้เป็นระบบสากลที่ทุกฝ่ายยอมรับ ตลอดจนการสร้างความเป็นธรรมในการส่งออกและการนำเข้ายาง

● ปัญหาที่สำคัญของประเทศในการพัฒนายาง ซึ่งไม่สามารถวางแผนการผลิตยางของประเทศได้อย่างถูกต้องและแม่นยำได้ เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ราคายางในประเทศไม่มีเสถียรภาพ ปัจจุบันจำนวนเจ้าของสวนยาง (มีประมาณ 1 ล้านสวน) และขนาดของสวนยาง (โดยเฉลี่ยประมาณ 13-25 ไร่) เป็นตัวเลขที่ได้จากการประเมินทั้งสิ้น ดังนั้นการจดทะเบียนเกษตรกรจะทำให้ทราบจำนวนเกษตรกร เนื้อที่สวนยางจำนวนต้นยาง พันธุ์ยางที่ปลูก และปริมาณยางที่ผลิตได้ในแต่ละปีที่ถูกต้อง ซึ่งจะทำให้การวางแผนการผลิตยาง การปรับปริมาณการผลิตและปริมาณการใช้ยางของประเทศและการพัฒนาตลาดยางของประเทศจะประสบผลสำเร็จรวมทั้งการกำหนดมาตรการต่างๆ ที่จะช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยางก็จะบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

● ในปี 2541 เป็นทางการที่ไทยได้ส่งออกยางไปประเทศมาเลเซีย 179,316 ตัน แต่จากการแลกเปลี่ยนข้อมูลเรื่องยางของเจ้าหน้าที่อาวุโสทั้งสองประเทศตามโครงการความร่วมมือด้านยางพาราไทยกับมาเลเซียพบว่าปริมาณยางที่ประเทศมาเลเซียที่นำเข้าจากไทยสูงถึง 478,581 ตัน แสดงว่าน่าจะมีการลักลอบส่งยางออกถึง 299,265 ตัน หรือสูงกว่าการส่งออกที่เป็นทางการถึงร้อยละ 62.5 ซึ่งส่งผลเสียหายอย่างรุนแรงต่อรายได้ของประเทศ ตลอดจนไม่เป็นธรรมกับผู้ส่งออกที่ส่งยางออกอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ดังนั้นเพื่อป้องกันการลักลอบข้างต้น พระราชบัญญัติได้เปิดโอกาสให้มีการกำหนดเขตควบคุมการขนย้ายยางเพื่อตรวจสอบและควบคุมการส่งออกยางในเขตนั้นเป็นพิเศษและจะยกเลิกการประกาศเมื่อสถานการณ์เข้าสู่ปกติ

● การปรับปริมาณการผลิตเพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการใช้และเพื่อรักษาเสถียรภาพราคายางของประเทศ ซึ่งในบางสถานการณ์ต้องมี

มาตรการเร่งด่วนเพื่อที่จะให้เกิดผลโดยเร็วนั้น เช่น มาตรการแทรกแซงตลาดยางพารา มาตรการเก็บ stock ยาง เพื่อให้มาตรการมีผลทางปฏิบัติพระราชบัญญัติได้เปิดโอกาสให้กำหนดปริมาณการผลิตยางและการจัดสรรปริมาณยางให้กับผู้เกี่ยวข้องควบคู่กับมาตรการที่กำหนดด้วย

● การพัฒนาระบบตลาดยางของประเทศ ปัจจุบันกรมวิชาการเกษตรได้เปิดบริการตลาดกลางยางพารา 2 แห่ง คือ สงขลา และสุราษฎร์ธานี (ในปี 2543 จะเปิดที่นครศรีธรรมราชและอนาคตเปิดที่ระยองและหนองคาย) ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาสามารถทำรายได้เพิ่มให้กับเกษตรกรที่นำยางไปขายที่ตลาดกลางประมาณปีละ 60-70 ล้านบาท และเกษตรกรสามารถใช้ราคายางที่ตลาดกลางไปต่อรองราคาขายยางกับพ่อค้ายางทำให้การขายยางของเกษตรกรได้รับความเป็นธรรมมากขึ้นประเด็นสำคัญตลาดกลาง ยางพาราสามารถลดงบประมาณที่ใช้แทรกแซงตลาดยางของรัฐบาลลงได้ เห็นได้ชัดเจนจากในช่วงเดือนมิถุนายน 2542 - 25 มกราคม 2543 มีปริมาณยางที่เข้าตลาดกลางยางพาราที่ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 16,483,359 กิโลกรัม ส่วนใหญ่ 12,141,386 กิโลกรัม หรือร้อยละ 73.66 เป็นยางที่พ่อค้าประมูลได้ในขณะที่ยางโครงการแทรกแซงมีเพียง 4,342,073 กิโลกรัม หรือร้อยละ 26.34 เท่านั้น สามารถประหยัดงบประมาณแทรกแซงได้ถึง 254.97 ล้านบาท สำหรับระเบียบการซื้อขายยางของตลาดกลางยางพารา กรมวิชาการเกษตรพิจารณากำหนด เพื่อให้ผู้ที่ประสงค์ที่ตั้งตลาดกลางยางพาราได้ถือปฏิบัติต่อไป สำหรับการพัฒนาระบบตลาดแลกเปลี่ยนยาง เพื่อทำการซื้อขายยางล่วงหน้า และส่งมอบยางจริงนั้น กรมวิชาการเกษตรได้รับงบประมาณในปี 2543 จำนวน 44 ล้านบาท และจะให้การบริการซื้อขายยาง ในระบบสากลต่อไป

บทบาทของพระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542 ที่กล่าวข้างต้นเป็นการเสริมประสิทธิภาพบริหารงานภาคยางได้เป็นอย่างดี และครอบคลุมกิจกรรมยางครบวงจรไม่ว่าจะเป็นด้านการผลิต ด้านอุตสาหกรรม ยางและด้านเศรษฐกิจการยาง ซึ่งทั้งสามด้านต้องมีแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้อง และเป็นไปในทิศทางเดียวกันเท่าที่ผ่านมาการพัฒนายางในหลายเรื่องของประเทศ เกิดปัญหาการพัฒนาอยู่เสมอๆ เพราะไม่มีกฎหมายรองรับ แต่การใช้กฎหมายในแต่ละเรื่องก็ต้องใช้ความระมัดระวังและพิจารณาถึงผลกระทบที่จะได้รับ เช่นกัน ฉะนั้นควรที่จะใช้มาตรการสร้างแรงจูงใจให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับกิจการยางได้ร่วมมือดำเนินกิจการยางของตนเองอย่างตรงไปตรงมาและเป็นธรรม และปฏิบัติตามข้อกฎหมายต่างๆ เพราะการพัฒนายางของประเทศทุกฝ่ายมีส่วนสำคัญที่ต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยภาครัฐเป็นฝ่ายให้การส่งเสริมและสนับสนุน

บทส่งท้าย

พระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542 มีความเหมาะสมกับสภาพและสถานการณ์ยางปัจจุบันและอนาคตมากที่สุด และเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็ง และความสามารถในการแข่งขันให้กับประเทศอีกทั้งยังมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนายางของประเทศ เพราะสามารถสร้างความเป็นธรรม ความมั่นคงในการประกอบอาชีพให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับยาง สร้างเสถียรภาพราคายางของประเทศ และการพัฒนายางของประเทศสู่ระบบที่สากลยอมรับ การใช้พระราชบัญญัติให้เกิดประโยชน์สูงสุดจำเป็นต้องมีการสร้างแรงจูงใจให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับกิจการยางได้มีส่วนร่วมอย่างจริงจัง โดยภาครัฐจะเป็นผู้ให้การส่งเสริมและสนับสนุนเท่านั้น

สาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงิน เพิ่มผลผลิตข้าวจริงหรือ? **ต่อจากหน้า 8**

5. การศึกษาสาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงินที่อาศัยอยู่ในต้นข้าว *(Endophytic Blue-green algae)*

ในปัจจุบันมีนักวิชาการพบว่ามีสาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงินอาศัยอยู่ที่กาบใบของต้นข้าวและสามารถตรึงไนโตรเจนได้สูงมาก ซึ่งเป็นที่น่าสนใจของนักวิชาการเป็นอย่างยิ่ง จากการสำรวจสาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงินที่อาศัยอยู่ที่กาบใบของข้าวโดยสถาบันวิจัยข้าวนานาชาติ พบว่าข้าวขึ้นน้ำในประเทศไทยมีสาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงินอาศัยอยู่ในปริมาณที่สูงมาก และช่วยตรึงไนโตรเจนให้กับข้าวด้วย

โดยสรุป จุลสาหร่าย (Micro Algae) ที่เป็นประโยชน์ในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร มีด้วยกันหลายชนิดทั้งสาหร่ายสีเขียว (Green Algae) และสาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงิน (Blue Green Algae) ซึ่งสาหร่ายเหล่านี้บางชนิดสร้างสารเร่งการเจริญเติบโตให้กับพืช (Growth Regulator) บางชนิดสร้างสาร Polymer ช่วยอุ้มความชื้นและบางชนิด สามารถตรึงไนโตรเจนสร้างเป็นสารประกอบไนโตรเจนให้พืชนำไปใช้ได้ ในการนำสาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงินไปใช้เพิ่มผลผลิตข้าวในหลายๆ ประเทศ ยังไม่ประสบผลสำเร็จมากนัก ในการทดลองนำเอาสาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงินไปใช้เพิ่มผลผลิตข้าวของกลุ่มงานวิจัยจุลินทรีย์ดิน พบว่าถ้าสามารถควบคุมสภาพ แวดล้อมให้สาหร่ายเจริญเติบโตได้ดังเช่นการทดลองในกระถางสาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงินทำให้ผลผลิตข้าวเพิ่มขึ้นประมาณ 12 - 26 เปอร์เซ็นต์ แต่ในสภาพแปลงทดลองการเพิ่มผลผลิตข้าวเมื่อใช้สาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงินมีน้อยมาก ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากสภาพแวดล้อมที่แปรปรวนตลอดเวลา

แต่อย่างไรก็ดีสาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงินที่อาศัยอยู่ในกาบใบข้าว ซึ่งสามารถตรึงไนโตรเจนและปลดปล่อยให้กับข้าวได้เช่นเดียวกับเชื้อไรโซเบียมที่ช่วยตรึงไนโตรเจนให้กับต้นถั่ว จึงเป็นที่น่าสนใจยิ่งแก่นักวิชาการ เพราะมีความเป็นไปได้สูงที่จะนำมาใช้กับข้าว

6.สรุปข้อคิดเห็นในการใช้สาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงินเพื่อเพิ่มผลผลิตข้าว

1. การใช้สาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงินช่วยเพิ่มผลผลิตข้าวสามารถสรุปได้ดังนี้

1.1 ไม่มีรายงานใดที่ให้ข้อมูลว่าสาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงินปลดปล่อยสารประกอบไนโตรเจนลงน้ำในขณะที่สาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงินยังมีชีวิตอยู่ ดังนั้นการที่จะได้ไนโตรเจนจากสาหร่ายจึงต้องรอให้สาหร่ายตายแล้ว ดังนั้นจึงต้องเลี้ยงสาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงินให้มากพอที่จะให้ปุ๋ยไนโตรเจนได้อย่างเพียงพอกับข้าวต้องการซึ่งต้องเป็นปริมาณที่มาก

1.2 สาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงินช่วยเพิ่มผลผลิตของข้าวในกระถางทดลองได้ 12-30% แต่ในสภาพแปลงทดลองช่วยเพิ่มผลผลิตของข้าวประมาณ 10% ในการทดลองของกลุ่มงานวิจัยจุลินทรีย์ดิน ช่วยเพิ่มผลผลิตข้าว 3-5% รายงานของสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทยว่าช่วยเพิ่มผลผลิตข้าวได้ 10-27%

1.3 จากรายงานของสถาบันวิจัยข้าวนานาชาติ (IRRI) ว่าสาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงินสามารถใช้ได้เฉพาะแห่ง ทั้งนี้ขึ้นกับสภาพของดินและสภาพแวดล้อมต่างๆ

1.4 จากข้อแนะนำการใช้สาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงินเพื่อเพิ่มผลผลิตข้าวของสถาบันวิจัยข้าวนานาชาติ (IRRI) ใช้สาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงินในอัตราที่สูงมาก 1.6-2.4 กก. น้ำหนักแห้งต่อไร่ ซึ่งมากกว่าคำแนะนำที่สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทยแนะนำ (106 เซลล์/กรัม ต่อ 25 กก./ไร่)

1.5 จากการประเมินการใช้ปุ๋ยชีวภาพ (สาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงิน) ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรให้ผลยังไม่ชัดเจนว่าช่วยเพิ่มผลผลิตของข้าว

2. ข้อคิดเห็นและแนวทางศึกษาขั้นต่อไป

2.1 การใช้สาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงิน เพื่อช่วยเพิ่มผลผลิตของข้าวนั้นมีความเป็นไปได้แต่ต้องใช้ในปริมาณที่มากและใช้ติดต่อกันเป็นเวลานาน ทั้งนี้ขึ้นกับสภาพแวดล้อมต้องเหมาะสมและจำเป็นต้องปรับสภาพแวดล้อมให้เหมาะกับการเจริญของสาหร่าย ซึ่งอาจต้องลงทุนสูง

2.2 จำเป็นต้องใช้หัวเชื้อเป็นจำนวนมากและทำติดต่อกันหลายครั้ง และถ่ายทอดเทคโนโลยีให้เกษตรทำหัวเชื้อไว้ใช้เองจึงจะคุ้มค่า

2.3 หาเชื้อสาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงินที่อาศัยอยู่ร่วมกับต้นข้าวหรือกาบใบข้าว (Endophytic blue-green algae) ที่มีประสิทธิภาพในการตรึงไนโตรเจนสูงมาใช้กับข้าว

มาถึงตรงนี้ใครที่ต้องการจะใช้ปุ๋ยชีวภาพที่ผลิตจากสาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงินไปใช้เพิ่มผลผลิตข้าวคงต้องคิดมากหน่อยว่าในทางปฏิบัติแล้วเป็นไปได้มากน้อยเพียงไร ถ้าพื้นที่ปลูกข้าวมีนับสิบ นับร้อยไร่ ไม่ใช่เพียงแปลงทดลอง หรือในกระถาง และการจะสร้างโรงงานผลิตด้วยเงินลงทุนนับพันล้านบาท ณ วันนี้นั้นจะคุ้มหรือไม่

ตารางที่ 2 *ค่าเฉลี่ยการเจริญเติบโตและผลผลิตข้าวที่ได้จากการใช้สาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงินในปี 2533 และ 2534 ที่ จ.อุดรธานี และ จ.ขอนแก่น*

วัสดุที่ใช้	จำนวนต้นต่อกอ	ความสูง (ซม.)	นน.ฟาง (กก./ไร่)	% เพิ่ม	นน.เมล็ด (กก./ไร่)	% เพิ่ม
สาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงิน	7.05	94.41	680.64	6.50	346.52	3.04
Biofer	6.53	91.41	686.08	7.33	353.19	5.02
Nitrogen	8.56	102.13	997.17	56.01	581.96	73.05
หญ้าหมัก	6.86	93.19	700.72	9.63	356.29	5.59
ไม่ใช้วัสดุใด ๆ	6.93	92.26	639.17	-	336.29	-

โต้ลมหนาว.... ต่อจากหน้า 4

รองเท้านารี ปีนี้รองเท้านารีที่นำมาแสดง และประกวดมีเป็นจำนวนมากหน้าตาแปลกๆ ที่สะดุดตาคือ รองเท้านารีที่ชื่อ *Malipoense* มีก้านยาวเกือบช่วงแขน มีกระเป๋าใหญ่มาก กลีบดอกสีเขียว ลายเป็นตาข่ายสีน้ำตาลเข้ม เช่นเดียวกับลายจุดๆ ภายในกระเป๋า ทราบว่านำเข้าจากประเทศจีน

รองเท้านารีสีหวานๆ ที่วางอยู่ใกล้ๆ กัน คือ รองเท้านารีที่ชื่อว่า *Micsarithum* มีกระเป๋าเป็นถุงใหญ่มาก สีมชพูอมม่วงอ่อนๆ กลีบดอกสีเหลือง มีลายตาข่ายสีม่วงเข้ม ความสูงไล่เรี่ยกับรองเท้านารีสีเขียว

รองเท้านารีก้านสั้น กระเป๋าใหญ่สีขาว ชื่อ *Micronthum* มีจุดประปรายสีม่วงอมชมพู ที่โคนกลีบดอกและจางหายไปเมื่อถึงปลายกลีบ เป็นรองเท้านารีที่ขาวบริสุทธิ์ที่สุดเท่าที่เคยเห็นมา

รองเท้านารี ที่ชื่อ *Liemianum* กระเป๋าเป็นสีม่วง กลีบยาวคู่ 2 กลีบ บิดเป็นเกลียว มีลายด่างสีน้ำตาลอมม่วง และมีขนเด็ม

หวายลูกผสม ชื่อ บูรณะเจด (Burana Jade) ยังคงมาอวดโฉมหวายลูกผสม กลีบดอกสีเขียว ปากสีน้ำตาลอมม่วงอยู่ จำได้ว่าเมื่องานวันกล้วยไม้แห่งชาติ ครั้งที่ 3 Burana Jade ได้รางวัลยอดเยี่ยม ซึ่งเจ้าของภูมิใจมาก เพราะเป็นผู้ผสมเอง มาปีนี้ Burana Jade ได้ขยายพันธุ์ไปมากมายแล้ว

ฟาแลนนอปซิส ผสมม้าวิ่งจากสวน สุมาลี ออร์คิด สีชมพูอมม่วงใส ดอกเล็ก มีทั้งส่งประกวดเป็นไม้หมู่ 5 ต้น และนำไปจัดสวนหย่อม

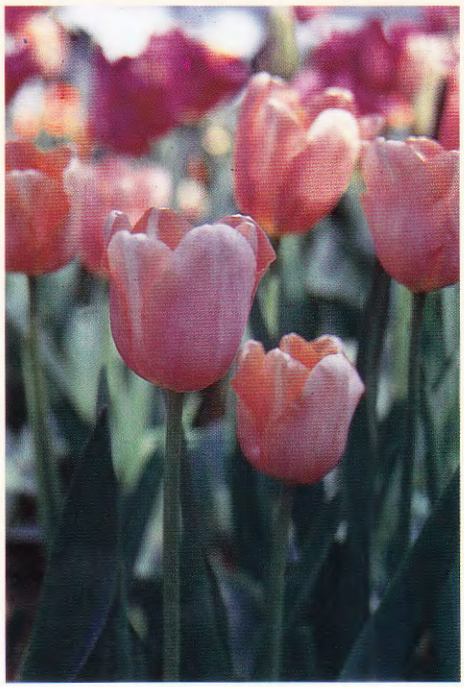

ทิวลิป ที่แย่งความสนใจไปจากกล้วยไม้บ้างเล็กน้อย

สีและฟอร์มดอกค่อนข้างสะดุดตา จะเป็นฟาแลนนอปซิส ก็ไม่ใช่ จะเป็นหวายก็ไม่เชิง

เหล่านี้คือกล้วยไม้ยอดเยี่ยมของผู้เขียน อย่างที่บอกแต่ต้นว่าบางต้นก็ตรงกับคณะกรรมการ บางต้นก็ไม่ตรง แต่ดูว่าสวยก็แล้วกัน

นิทรรศการ

งานนี้มีกรมวิชาการเกษตร และกรมส่งเสริมการเกษตร เท่านั้นที่เป็นตัวแทนของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เข้าไปร่วมจัดนิทรรศการ โดยกรมส่งเสริมการเกษตร ได้มอบหมายกลุ่มไม้ดอกไม้ประดับ และฝ่ายส่งเสริมเกษตรที่สูง กองส่งเสริมพืชสวน และสำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย เป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งมีทั้งส่วนของนิทรรศการ แสดงถึงขั้นตอนการผลิตกล้วยไม้ส่งออก การกำจัดเพลี้ยไฟกล้วยไม้ งานนี้ดอกทิวลิป และลิลลี่ หลากสี จากศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูง ดอยผาหม่น มาบานแข่งกับดอกกล้วยไม้ เล่นเอาดึงดูดความสนใจจากกล้วยไม้ไปมิใช่น้อย

มีการประกวดไม้ตัดดอก ได้แก่ กุหลาบ และแกลดิโอลัส ประกวดการจัดพานบายศรี และประกวดการจัดกระเช้าด้วยดอกกล้วยไม้

สำหรับกรมวิชาการเกษตร ดำเนินการโดย ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย และด่านตรวจพืชแม่สาย จัดแสดงเกี่ยวกับ CITES โดยนำกล้วยไม้รองเท้านารี ซึ่งเป็นพันธุ์พืชอนุรักษ์บัญชีที่ 1 ที่ต้องขออนุญาตนำออกนอกราชอาณาจักร รวมทั้งเอื้องแซะ มาจัดเป็นสวนหย่อม ทั้งนี้ ***คุณสมเดช โอภานุรักษ์ธรรม ผู้อำนวยการสถานีทดลองข้าวกระบี่*** ซึ่งทำโครงการขยายพันธุ์กล้วยไม้รองเท้านารี ตามพระราชเสาวนีย์สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ อยู่ที่กระบี่ นำกล้วยไม้รองเท้านารีเหลืองตรัง เหลืองกระบี่ ขาวสตูล มาให้จัดนิทรรศการ หลายสิบต้น นอกจากนี้ยัง มีการสาธิตการขยายพันธุ์กล้วยไม้รองเท้านารีด้วยการเพาะเมล็ด และเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อให้ชมด้วย

สมเด็จพระเทพฯ ทรงเปิดงาน

วันที่ 25 มกราคม 2543 เวลา 09.30 น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเป็นประธานเปิดงานวันกล้วยไม้แห่งชาติครั้งที่ 4 ณ บริเวณสวนสาธารณะฉลองสิริราชสมบัติครบรอบ 50 ปี เชิงละพานแม่ฟ้าหลวง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

ภายหลังพิธีเปิด สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จฯทอดพระเนตร ไม้ดอกไม้ประดับ และกล้วยไม้ที่จัดแสดง และที่ชนะการประกวด รวมทั้งนิทรรศการของกรมส่งเสริมการเกษตร และกรมวิชาการเกษตรด้วย เสร็จแล้วเสด็จพระราชดำเนินกลับ เนื่องจากทรงมีพระราชภารกิจอื่น ๆ ที่ต้องทรงปฏิบัติในจังหวัดเชียงรายอีก 2-3 งานในวันนั้น

แม้ว่าจะทรงมีเวลาทอดพระเนตรงานวันกล้วยไม้แห่งชาติครั้งที่ 4 ไม่นานนัก แต่ทุกคนต่างปลาบปลื้มที่ได้เฝ้าทูลละอองพระบาทรับเสด็จฯ และนี่คือขวัญและกำลังใจ สำหรับคนในวงการกล้วยไม้ ที่จะพยายามพัฒนาวงการกล้วยไม้ให้ก้าวหน้าและฟันฝ่าอุปสรรคต่างๆ ต่อไป

พบกันใหม่ ***"งานวันกล้วยไม้แห่งชาติ ครั้งที่ 5"*** ซึ่งยังไม่ทราบว่าจะเป็นที่ไหน แต่หวังว่าจะได้พบเห็นกล้วยไม้ใหม่ๆ สีสัน และรูปฟอร์มแปลกตาอีกเช่นเคย

เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2543 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดงาน "วันกล้วยไม้แห่งชาติ ครั้งที่ 4" ณ สวนสาธารณะฉลองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี เชิงสะพานแม่ฟ้าหลวง อ.เมือง จ.เชียงราย

เมื่อวันที่ 20 มกราคม 2543 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิด "พิพิธภัณฑ์พืช" ณ สวนสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี โครงการห้วยทราย อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

เมื่อวันที่ 20 มกราคม 2543 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมและทรงปลูกผักในโครงการ "เกษตรผสมผสาน" ตำบลวันดาว อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี ในการนี้ นายณรงค์ศักดิ์ เสนาณรงค์ รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร และข้าราชการของสถาบันวิจัยข้าว รวมทั้งสถานีทดลองข้าวต่างๆ เฝ้าทูลละอองพระบาทรับเสด็จฯ

เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2543 นายอนันต์ ดาโลดม อธิบดีกรมวิชาการเกษตร เดินทางไปตรวจเยี่ยมการดำเนินงานของศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย ในโครงการพัฒนาดอยตุง บริเวณพระตำหนักดอยตุง จังหวัดเชียงราย

จากโต๊ะบก

ท่านผู้อ่านที่รัก

กว่าจดหมายข่าว **"ผลิใบฯ"** ฉบับนี้จะอยู่ในมือท่านผู้อ่าน พิธีเปิด "อาคารเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบพระชนมพรรษา" ของกองวัตถุมีพิษการเกษตร และ "พิพิธภัณฑ์พืชสิรินธร" คงผ่านพ้นไปแล้ว ฉบับหน้าเราจะนำภาพพิธีเปิดและสาระบางประการของอาคารทั้ง 2 แห่ง มาให้ท่านผู้อ่านได้รับทราบ

พิธีเปิดอาคารทั้ง 2 แห่งดังกล่าว นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้นหาที่สุดมิได้ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ทรงมีต่อข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของกรมวิชาการเกษตร โดยได้เสด็จฯ ทรงเป็นประธานเปิดทั้งอาคารเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบพระชนมพรรษา และพิพิธภัณฑ์พืชสิรินธร ในวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2543 ซึ่งคงจะเป็นวันที่ต้องจารึกในประวัติศาสตร์ของกรมวิชาการเกษตรอีกหน้าหนึ่ง

จดหมายข่าว **"ผลิใบฯ"** ฉบับนี้ ได้เริ่มเกริ่นให้ท่านผู้อ่านได้ทราบกับเรื่องราวของงาน ***"มหกรรมเกษตร 2000"*** หรือ ***"Agro Expo 2000"*** บ้างแล้ว งานนี้เป็นงานยิ่งใหญ่ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์อีกงานหนึ่ง ที่ได้มอบหมายให้กรมวิชาการเกษตร เป็นหน่วยงานหลักในการประสานงาน และดำเนินการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ภายในงาน **"ผลิใบฯ"** จะทยอยนำเรื่องราวที่น่าสนใจ และจะจัดให้มีขึ้นภายในงานมาฝากท่านผู้อ่าน อีก 1-2 ครั้ง ก่อนที่จะถึงระยะเวลาจัดงาน คือ 29 เมษายน - 21 พฤษภาคม 2543 หรือหากท่านใดสนใจ จะสอบถามโดยตรง ก็สามารถทำได้ที่ศูนย์ประสานงาน ***"งานมหกรรมเกษตร 2000"*** โทร. 5796133-4 หรือจะเปิดเข้าไปดูในเว็บไซต์ก็ได้ที่ www.disc.doa.go.th

พบกันใหม่ฉบับหน้า

บรรณาธิการ

ผลิใบ

ก้าวใหม่การวิจัยและพัฒนาการเกษตร

วัตถุประสงค์
- เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยของหน่วยงานในสังกัดกรมวิชาการเกษตร
- เพื่อเป็นสื่อกลางสำหรับนักวิจัยกับผู้บริหาร นักวิจัยกับนักวิจัย และนักวิจัยกับผู้สนใจในการแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน
- เพื่อเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น อันจะเป็นตัวอย่างหรือเป็นพื้นฐานการวิจัยขั้นสูงต่อไป

ที่ปรึกษา : อนันต์ ดาโลดม

บรรณาธิการ : พรรณนีย์ วิชชาชู

กองบรรณาธิการ : ทิพย์ เลขะกุล, อุดมพร สุพคุตร์, สุวินัย รันดาเว, อังคณา สุวรรณกูฏ, วิสุทธิ์ ทศวงศ์ชาย, มาร์กาเร็ต อยู่วัฒนา

สำนักงาน : กรมวิชาการเกษตร ถ.พหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์ : 561-2825, 940-6864 **โทรสาร** : 579-4406

พิมพ์ที่ : บริษัท ศรีเมืองการพิมพ์ จำกัด โทร. 214-4660